

Fáni, pizza, komlós kenyér

Ülést tartott tegnap, szerdán délelőtt a Csongrád megyei Népi Ellenőrzési Bizottság, amelyen egyebek között beszámoló, illetve kiegészítő jelentés hangzott el a megyei sütőipari vállalat hatékonyságnövelése érdekében tett intézkedésekről, azok eredményeiről. A népi ellenőrök megállapításai és javaslatai nagy segítséget jelentettek az intézkedések kidolgozásához.

A vállalat költségeinek több mint 70 százaléka anyag- és energiafelhasználásból adódik. Az üzemekben igyekeznek áttérni az olajfűtésről a gázfűtésre. Megtakarítást jelent a karbantartási és az állóeszköz-fenntartási költségek csökkentése is. Vállalati átszervezéssel kevesebb állományi létszámmal dolgoznak, s így jelentős munkabért és társadalombiztosítási járulékot takarítanak meg. A nélkülözhető gépi berendezések selejtezésével, illetve eladásával ugyancsak növelték a vállalat hatékonyságát.

Tárgyaltak arról is, hogy fokozatosan csökken a ke-

nyér és péksütemények iránti kereslet, s emiatt igyekeznek értékesebb, jobban megművelt termékeket készíteni. Több minőségi kenyeret fognak sütni, és hamarosan az üzletekbe kerül egy újfajta is. Ez a komlós kenyér, aminek kedvező lesz az ára, de a legfontosabb tulajdonsága, hogy a speciális adalékanyagok révén a szavatossági ideje négy nap!

Költségsökkentést eredményeznek az újítások. A gépjárműveknél kisebb fogyasztást érnek el a transzistoros gyújtások beszerelésével. Más módosításokkal pedig csökkennek a morzsaelőállítás és a -csomagolás költségei. Leállítanak néhány kisebb pékséget, amelyekben majd élelmiszereket dolgoznak fel.

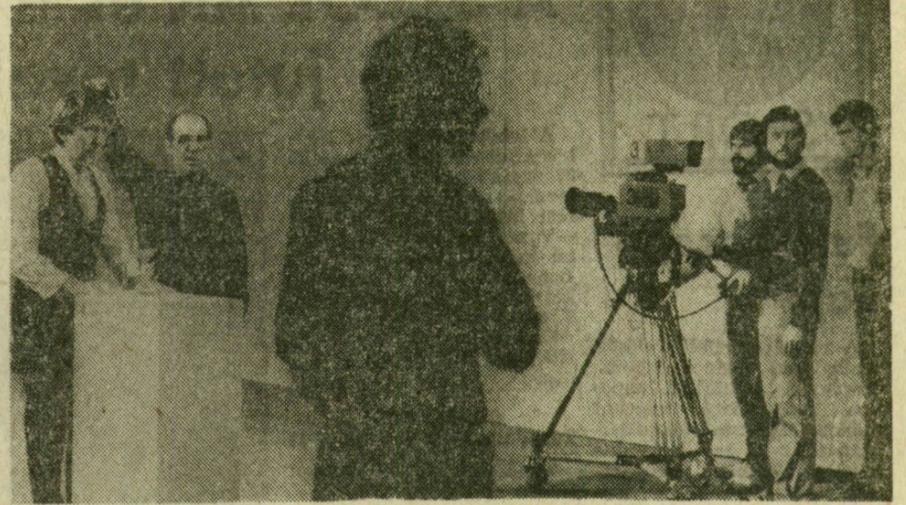
Még két újdonságot tudunk meg: tárgyalásokat folytatnak a Szegedi Konzervgyárral pizzatészta gyártására, a másik terméket pedig már készítik a vállalatnál. Ez a Fáni fánk, melyet sokféleképpen lehet felhasználni.

A. S.

Ünnepi ülés

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola marxizmus-leninizmus tanszéke negyedszázada, 1959-ben alakult meg. Az alapítás 25. évfordulója alkalmából ma, csütörtökön délelőtt 10 órától a főiskola dísztermében (Április 4. útja 6.) ünnepi felolvasóülést rendeznek. Megnyitót dr. Szendrei János főigazgató mond. A programban kilenc előadás hangzik el. Józsa György: A marxizmus-leninizmus oktatás korszerűsítésének fő tendenciái. Fehér István: Marxizmus és tanárképzés, Rigó János: Dialektikus gondolkodásra nevelés tanárjelölteink körében. Nagy Antal: Hivatástudat és az etika oktatása. Kallós Gábor: Az ateista nevelés szerepe a tanárképzésben. Vidács Ferenc: A közgazdasági szemlélet kialakításának néhány kérdése a tanárképzés folyamatában. Rákai István: Tudományos szocializmus és a politikai gondolkodás. Tóthné Jónás Irma: A magyar munkásmozgalom története és a történettudat kialakítása. Szöllősi Erzsébet: A marxizmus-leninizmus tanszék lehetőségei és tapasztalatai a tanárjelöltek gyakorlati képzésében címmel tart előadást.

Kísérlet és játék

„Beáll” egy jelenet — a Mécsfényből

Petőfi és Arany levelezésének tévés feldolgozása a Mécsfény című játék, melyet a szegedi stúdióban rögzítettek a hét első napján. A Magyar Színkörben ideestova egy éve mutatták be az ugyanerre az „alapanyagra” épített előadást; a tévében ugyanazok a színészek, Fazekas István és Geréb Attila alakítják a két költőóriást. A szerkesztő Bulla Károly, a rendező Horváth Adám.

Amiért — szokásunktól eltérően — hírt adunk egy televíziós forgalásról: a szegedi stúdió „történetében” újszerű, első, de remélhetően nem utolsó alkalom, hogy a „nagytevével” közös produkciót állít elő. A helyen, az Úttörő téri székház stúdióján kívül ugyanis a rendező asszisztenciája, a teljes, műszaki stáb Váraljai Dénes „vezénytelével”, a vezető operatőr (Kléner György), a

fővilágosító (Czak Ferenc) — szegedi. Hetfőn kezdték itt a munkát, tegnap, szerdán már meg is nézték a kész produkciót. A három perc híján másfél órás tévéjáték — úgy tetszik — rekordidő alatt készült.

Horváth Adámtól megkérdeztük: miért itt, és — a szegedi stábbal és technikával — hogyan dolgozott? — Azért Szegeden, mert itt találtam szabad kapacitást. Pesten egyelőre nem kaptunk stúdiót. Ugyiszólván sorba kell állni érte. Kiváncsi voltam a technikára is, az új, mindent tudó kocsira. Nemkülönb az emberekre; bár sejtettem, hogy jól felkészült, fiatal gardába csöppenek, tagadhatatlan, hogy tartottam a nehézségektől is. Hiszen ott-hon megvan a rég kialakult stábom. Összeszoktunk... Nos, örömmel jelenthetem, igen elégedett vagyok a

munkával. Klénert ismerem már, hiszen növendékem volt a főiskolán; de nem tudtam, hogy az ön-magában is nehéz dolgot — a darabban mindvégig két szereplő mozog egy főfehér falú díszletben, sok az átvilágítás — ilyen patent együttműködésben a világosítókkal és velem, sikerül zökkenőmentesen megcsinálni. Hogy viszonylag rövid idő alatt? Ezt részben az igen részletes és pontos technikai forgatókönyvnek köszönhetjük; elég sok éve dolgozom már ezzel a módszerrel, amit Angliában tanultam. Hogy tudniillik a rögzítés kezdetekor már minden kockáról pontos képünk van. Ha a színészek is felkészültek, nagyon gyorsan tudunk haladni. Itt ez volt a helyzet. Nagy kísérlet és örömtől volt a szegedi forgatás nekem, és remélem, az itteni tévéseknek is. S. E.

Üzletek érzelemmel

Gyere, gyere be a mi utcánkba!

Nem baj, ha a piacra vásárlási szándékkal érkezők első útja a magáruhoz vezet, de a nézelődéshez sem árt egy kis zacskó szotyola. A nápraforgómagok rágása közben teljesen közömbösen lehet kérdezni, hogy „Mennyi?” Aztán, ha az ár hallatán rángba szalad össze a homlokunk, az eladó még joggal hiheti, hogy csak a kemény csemegé bábárl velünk. Esetleges örvendő mosolyunkat is velhetti a fej feltörése feletti örömeik.

Alig nyúlok bele az első magoskákra a zacskóba, amikor mellettem terem egy alacsony, zömök, barna kötöttspakás, borotvátlan, piros melegítőkötőt viselő, zöld nadrágos huszonéves: — Ora?

— Köszi, nem. Vagyis, milyen?

— Zenélős.
— Inkább olyan pici, ke-rek, női karóra kellene!
— Az nincs. De gyere velem! Lesz, de háromszázért.
— Pesten, az Ecserein csak kettő...

— Ez pedig Szeged, és itt három.

Ezzel most az üzlet meg-híusult.

Ilyenkor, október végén, november elején a Marx téri elárúsítóplaccot is a kegy-tárgyak uralják. A különböző nagyságú, anyagú, formájú koszorúk ezreit kínálják a szabad téren. A csarnok boltjainak üvegfa mögé még az ementáli és göcseji sajt kőze is eladó gyertyacsomagok kerültek. A rendes évi emlékezés halottainkra sokaknak egyszersmind jó üzletet is. A koszorúk, mécsesek, gyertyák alapanyaga nem drága: Egyes kezekkel — akár a napi munka után — kemény ezresekert lehet(tett?) keresni. Az idén mintha több lenne az eladó, mint a vevő. Azért, hogy a vevők figyelmét felkeltsék, a gyártók az egyszerű, természetes kegyeleti cikkeken különböző újításokat pró-

bálgatnak. A művirágok „szín- és formagazdagsága”, úgy látszik, kimeríthetetlen. Már nemcsak a valódi növényeket utánozzák, hanem megjelentek a fantázia szülte szirmok és levelek tömegei is. A mezőn szedett bogáncsok is galambszürke, hupikék, püspökilla és bordó színeket kapnak. Nem siker az idén egyszerű fehér gyertyát is különlegesség nélküli mé-csest árulni. Az árak a túlkínálat ellenére sem alacsonyok. Egy ötven centi átmé-rőjű mohakoszorúért szem-rebberes nélkül kér az eladója háromszáz forintot. Amikor sokallni merem az összeget, rámrivall: — Talán sajnálja a megboldogultot!

A sok zöld és egyéb szín között megbújnak a piac szokásos zugarai. Napoleon vinjak, többféle rádogumi, nagy csomag Vegeta és-és fűrészkészlet, üvegkristály cukortartók, vázák, farmerek, sligovicás üvegek. Ezek zömükben hiánycikkek a boltokban, vagy az árban tudják aludlni az állami kereskedelmét. De vannak termékek, amelyek a Belváros pultjai mögöl is kaphatók, éppen ennyiért, vagy esetleg olcsóbban is. A rádogumi-dömping láttán egy fabula jut eszembe. Röviden: A szegény székely csak kenyeret tud adni nyolc gyermekeknek. A lurkók immel-ámmal csipegetik reggel a só-vány edelét, Este, az erdő-ből hazatérve, az apjuk a madárlátta veknit találja fel. Morzsa sem marad belőle. Bizony, jobban nyúlik a vámos nem látta rádogumi, mint amit az ABC pénztára előtt tehetünk a kosarunkba.

Mostanában a „kis Ecserein” a legjobb üzlet a reklámtáska-árusítás. Csak egy nyugati magazinból kiolló-zott reklámfotót kell rá-má-solni egy fehér műanyag táskára, máris lehet érte 18—30 forintot kéri (és kap-

ni). Persze, a magyar fotósoknak sem kell szégyenkezniük. A Rejtélynyútra nyári címlapjából is táskadisz lett. Immár lehet vinni bevásárolni, de két kiló súllyal ez a szatyorfül is leszakad.

A decentralizálás a Marx téri seftpiacot is elérte néhány hónappal ezelőtt. Ma a Szent István téren közel ugyanannyi „izgalmas” áru-hoz lehet hozzájutni, mint a Csillagbörtön közelében. Itt kevesebb a kegytárgy, de a zöltségek között megtalálható a szomszéd nepek valamennyi nemzeti itala, egyszerű és diszcsomagolásban.

Két ismeretlen nemzetiségű fiatalember már harmadszor fordul a mellékutcában parkoló autójá és a piac között. Táskájukban valahányszor néhány üveg vinjak. Kettőszázötven forinttal kezdtek. Most már háromszázhuszónál tartanak. (A számokat nagyon jól éjtik magyarul!) Kipróbálják, milyen árhatárig kelendő a portékájuk.

Közben a vevőjelöltek is nagy fogásra akadnak. Valaki egy egész faragottdoboz-készletet csak kettőszáz forint-ra tartott. S volt még néhány, feltűnően ocsó krémje, szemfestéke. Csak akkor jött rá, hogy elherdálja az árulást, amikor a tömeg már szétoszlott körülötte.

— Ora?

Felpillantok, a Marx téri ismerős áll előttem. Alacsony, zömök, barna kötött stb.

— Zenélős?

— Hát, persze...

— De az Ecserein olcsóbb.

Értetlenül néz rám.

T. A.

A Róma környéki Santo Tomaso Szövetkezetből kedden Szegedre érkezett olasz mezőgazdászokból álló delegációt tegnap, szerdán délelőtt a megyei TESZÖV székházában fogadta Molnár Lajos, a TESZÖV elnöke és Haskó Pál, a TESZÖV titkára. A Csongrád megyei agrárszakemberek további részét Mórhalmon, illetve Pusztamérgesen.

ismertette az eredményeket és a gondokat is.

A Gianni Enzo elnök vezette küldöttség ezután el-látogatott két vásárhelyi termelőszövetkezetbe. A Rákóczi Tsz-ben Szűcs József elnök, a Marx Károly Tsz-ben pedig Brenda Péter mutatta be a gazdaságot.

Ma, csütörtökön az olasz agrárszakemberek további részét Mórhalmon, illetve Pusztamérgesen.

Harctéri regény

Szines szovjet film. Írta és rendezte: Pjotr Todorovszkij. Fényképezte: Valerij Blinov. Zene: Igor Kantjukov és Pjotr Todorovszkij. Főbb szereplők: Nyikolaj Burlajev, Natálya Andrejcsenko, Inna Csuriikova.

Noha a mai fiatal generációk egyre növekvő számban nem rendelkezhetnek semmiféle konkrét, megélt tapasztalattal a háborúról, azért mindazok, akik voltak katonák, némi halovány sejtélemmel bírnak és kellő fantáziával mindezt tovább is tágíthatják — arról, milyen is lehetett egy igazi harc-helyzet, milyen a harctér, a front a maga izony-natában. Tudjuk jól per-se, ezek a képzelgések so-ha még csak meg sem kö-zelíthetik a valóság meg-haladhatatlan rettenetét, de mégis... Az például biz-ton állítható, hogy a fron-ton egy lövészárokban, tu-lajdonképpen a szerencsét-len-kiskatona is lehet szerelmes. Csak éppen nyilván nagyon másként, mint nor-mális helyzetben. Ahol a pusztá élet a tét, egészen sajátos formákban törhet

esetleg felszínre ez az any-niit ábrázolt, valójában jó-szerével megmagyarázhatatlan érzés. Am, hogy mi-nek, mikor, mekkora hi-tele lehet, ha ilyesmi szá-mít egy film kiindulópon-tjának —, vagyis, hogy egy honvéd szerelmet vall a bevetés hajnalán előjáró-jának, aki nő, és melleleg nem elhanyagolható mó-don a századparancsnok sze-retője — a legjobb esetben is kérdéses.

Ez az expozíció, sajnos, alapvetően meghatározza Pjotr Todorovszkij filmjé-nek egész későbbi minő-sítését. Hiszen a lélektani hi-telességnek egy fővállaltan romantikus hangvételű mű-ben is komoly szerepe kell legyen — s hiábavalós a háború utáni állapot fólmu-tatásakor sok minden (a környezettől bizonyos sze-relmi háromszög helyzete-ig), ha a vázolt alapszitu-ációnal kapcsolatban több, reálisnak kívánható elem-nincs rendjén. Szása, az egy-elen kiskatona a háború után megnősülve és mozi-gépesként dolgozván, föl-fedezi az időközben eléggé lecsúszott, jelenleg az ut-cán pirogat áruló egykori nagy szerelem tárgyát, Lju-bát. S ami ezután mind-végig történik, voltaképpen egy kamaszosan nagy érzel-mi löbbanot hiábavaló föl-támasztási-továbbviteli ki-sérleteinek közelkégyjite-ménye. „Nincs, ami a sze-relmet visszacsalja”, idéz-hetnénk Apollianaire cso-daszép Mirebeau-hídját. A réges-régi nagy érzelem a férfiben élne ugyan to-vább, ám hétköznapivá rom-lásának, megcsúnyulásának és végső megsemmisülésé-nek folyamatába (aminél ke-revsve sem igen lehetne jobb romantikus témát találni), viszont már belopakodik a figurák hiányos motivációjá-

nak a befogadói hatást leg-alább 50 százalékkal csök-kentő, romboló kísérlete. Például nem tudjuk igazán, Ljuba mitől lett olyan, ami-lyen, s mi indokolja oly hosszú ideig Szásának a baleség fogalmát többszö-rösen kimerítő kitartását. S ami talán a legfeltűnőbb; végképp ismeretlen eredők-kel áll előtünk a feleség Verának (a Vasszából meg-ismert, nagyszerű Inna Csuriikova még a kidolgozatlan jellem keretei között is ki-válóan alakítja), meglepően éret, mondhatnánk, nap-jaink úgynevezett „nyitott házasságának” megfelelő módon történő reakciói az egész ügyben.

Mindez a pszichológiai „mögötteshiány” egészében legjobb esetben is féldalalas alkotássá teszi a Harctéri regényt. Igéretesen „elka-pott” érzelmi állapotok, amelyek labirintusából azon-ban nem jó napvilágra a döntő tényező: az ábrázolt alakok totális, hús-vér tel-jessége. Pedig Todorovszkij különben igen jó millió-teremtő: a háború utáni szovjet élet villanásai — ut-caképektől lakóhelyekig és a kerületi tv irodájának lég-köréig — pontosak, találó-ak, atmoszférát sugározni képesek. Csak éppen... ennyi távolról sem elégendő. S midőn az egyébként stí-lusosan „megcsinált” záró-képpen az esőcsatornának rugdaló Szását éppen fele-sége könyörgi vissza, már-már szürrealisztikusan a férfit már az őrszobára szá-lító lovas rendőrtől — nem tud bennünket igazán föl-kavarni a dolog tulajdon-képpen mégiscsak tragikus szépségű végkifejlete. Pedig a tovatűnt szerelmekkel így vagy úgy szembesülni tény-leg megrázó. De még meny-nyire...

Domonkos László

Salakfeldolgozó mű

Szerdán ünnepélyes kere-tek között felavatták az Öz-di Kohászat Üzemekben a több mint kétmilliárd forin-tos költséggel létesített, sa-lakfeldolgozó művét. Az új üzem lehetővé teszi, hogy az évtizedek során összegyűlt

több mint 30 millió és az évente keletkező 220 ezer tonna kohósalakból haszno-sításra kinyonják a vissza-maradt tizenöt százalékos vas-tartalmat. A salakfeldolgo-zás segítségével Özdon évi 350 ezer tonna szivacsat nyernek.